

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

9

„РАДЯНСЬКА ШКОЛА“
1952

З М І С Т

• <i>О. П. Усова</i> — Заняття в дитячому садку	Стор. 3
---	------------

З ДОСВІДУ

<i>В. І. Калиниченко</i> — Про деякі питання морального виховання дітей	14
<i>В. К. Барс</i> — Заняття з конструювання в дитячому садку	18
<i>Є. П. Бездек</i> — Дитячий садок і сім'я	23
<i>Н. Я. Кирій, О. А. Щепликіна</i> — Методичні об'єднання дошкільних працівників у м. Жданові	26
<i>Г. Б. Довбня, М. Ф. Дубовик, Б. З. Поляківська</i> — Досвід роботи з завідувачами дитячих садків	29
<i>Ю. Я. Пясецька</i> — Педагогічні наради в дитячому садку	33
<i>О. К. Канівець</i> — На колгоспних дитячих майданчиках Черкаського району	39

К О Н С У Л Ї Т А Ц І Я

<i>А. С. Ганджій</i> — Охорона зору дітей у сім'ї	43
<i>Т. М. Ковпаненко</i> — Осінні екскурсії та робота дітей в кутку живої природи	45

<i>М. Познанська</i> — Осінь (вірш)	48
---	----

Р е д а к ц і й н а к о л е г і я :

*М. Ф. Даденков, О. Ф. Єгорова, Н. О. Красіна, Н. Ю. Переверзева,
Ю. Ф. Петраківська, Є. К. Сухенко, П. С. Ходченко, П. Р. Чамата,
Т. І. Цвєлих (головний редактор)*

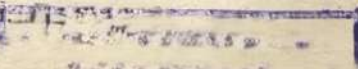
Журнал «Дошкольное воспитание»
(на украинском языке)

Техредактор *О. О. Чала*

Коректор *Е. І. Колпакова*

Адреса редакції: Київ, Ново-Павлівська, 2. Тел. 6-50-43.

БФ 04113. Замовлення 3991. Тираж 15.000. Друк. арк. 3. Обл.-вид. арк. 4,6.
Формат паперу 70×108¹/₁₆. Підписано до друку 15/VIII 1952 р.

Київська обласна друкарня, вул.

КОНСУЛЬТАЦІЯ

Охорона зору дітей у сім'ї

А. С. ГАНДЖІЙ,

завідуючий відділу шкіл сліпих науково-дослідного інституту дефектології

Сліпота — велике нещастя для людини.

Документи в школі для незрячих дітей, як у дзеркалі, відбивають усі причини, внаслідок яких діти стали сліпими. Відмічено, що основною причиною сліпоти є недбале ставлення дорослих до охорони надзвичайно ніжного органу — очей, відсутність найелементарніших знань з профілактики зору дітей.

Не менше як 80% учнів шкіл для сліпих дітей потрапило сюди з вини дорослих — через їх необережність та байдужість.

Травматичне пошкодження очей тепер найпоширеніша причина сліпоти. Ось хлопчик нахилився над діжкою, в якій гасили вапно, йому бризнуло у вічі. Він осліп. А от виварюється білизна. Мати вийшла з хати, і дівчинка залишилась сама. Вона зацікавилась, що там кипить, підняла кришку... парою їй випекло очі. Часто хлопчики граються кіноплівкою, запалюють її — вона бризкає полум'ям і випікає їм очі. Або всім відома гра — цурка. Хлопець влучив цуркою або з рогатки в око товаришеві і воно витекло. Дитина осліпла на одне око. Минув час, по «симпатії» захворіло й друге. Тепер хлопець у школі сліпих. Той грався ножиком, той — великими гострими цвяхами, а того мати забавила — дала ножиці з гострими кінцями, і в результаті діти потрапили в школу сліпих.

Буває, що начебто незначна причина, яку вчасно легко можна бу-

ло б усунути, робить людину нещасною на ціле життя. Дитина за-порошила собі очі. Батьків не турбує, що очі в неї почервоніли, що їх заливає сльоза, вони не звернулися вчасно до лікаря, а обійшлись своїми домашніми засобами лікування, і дитина осліпла.

Конче потрібні спеціальні розмови з дітьми, застереження від небезпеки гри з вибуховими речовинами. Це стосується не тільки капсулів, патронів, — відомі випадки сліпоти внаслідок гри з порохом, пісто-нами. Батьки повинні довести до свідомості дітей, наскільки небезпечні ігри в цурку, з рогатками, з ножами, небезпечне обсипання один одного піском.

Одна з причин, що викликає сліпоту, — наслідок важких захворювань. Колись віспа була основним «поставщиком» сліпоти. Більшість сліпих були «рябі». З віспою колись «конкурували» такі хвороби, як трахома, бленорея (гноетеча з очей у немовлят). Радянська медицина переборола ці хвороби. Тепер у школах сліпих немає дітей, які втратили б зір від віспи, бленореї або трахоми.

З хвороб, які призводять до втрати зору, треба відмітити ще такі: запалення мозку, кір, скарлатина та ін.

Таку хворобу, як кір, батьки часто вважають неминучою, але безпечною для дитини. Проте в школах для сліпих є досить високий процент дітей, які втратили зір від кору.

Усі захворювання дають лише тоді ускладнення на очі, якщо батьки байдуже ставляться до хвороби.

Важливий обов'язок, обов'язок, про який часто забувають батьки, — це оберігання зору дітей переддошкільного, дошкільного та молодшого шкільного віку від зовнішніх шкідливих впливів. Тут криється велика небезпека. Якщо в дитини припухнуть повіки, зачервоніють очі, батьки в більшості випадків звертаються до лікаря, а якщо ж дитина читає лежачи, пише в напівтемній кімнаті і цим поступово псує собі зір, батьки в цьому небезпеки не вбачають, бо результати виявляться пізніше.

Сонце — джерело життя на землі, але світло його може спричинитися до захворювання очей у дитини. Про це не повинні забувати батьки. Надто яскраве сонячне світло, попадаючи в колиску, вражає очі немовляти. Це стосується й електричного освітлення.

Маленькі діти рухливі, дуже всім цікавляться і не знають де і як небезпека їх чекає, тому батьки повинні при нагоді попереджати дітей про цю небезпеку. Так, наприклад, діти люблять дивитися на яскраве світло електрозварки, в яскравий сонячний день — на виблискуючий сніг, а це шкідливо для очей.

Маленькі учні часто псують собі зір внаслідок негігієнічних умов життя і роботи.

Дуже важливо, щоб під час занять дитини освітлення було достатнім, бо недостатнє освітлення при читанні, письмі, малюванні, вишиванні, ліпленні викликає потребу напружувати зір, що приводить до перевтоми і захворювання очей. Це зобов'язує батьків стежити, щоб діти не читали, не малювали в присмерк, при сьйві місяця, при свічці.

Важливе значення має освітлення робочого місця учня. Шкодить

очам, коли джерело світла (будь то вікно чи електрична лампа) — перед очима дитини. Негаразд, якщо світло справа від учня. Тоді тінь від ручки чи олівця миготить перед очима і стомлює їх. Найкраще для очей, коли джерело світла ліворуч від того, хто пише.

Крім якості освітлення, для охорони зору дітей має значення поза при малюванні, читанні й письмі. Іноді дитина надто низько схиляється над книжкою під час читання чи над зошитом при письмі. Внаслідок такої позиції у дитини може розвинутися короткозорість. Втомлює зір і читання в ліжку, а також читання при ходьбі чи їзді.

Не рекомендується офарблювати стіни кімнати в різкі тона — це шкодить очам. Треба слідкувати, щоб у приміщенні не було диму.

Обов'язок батьків стежити за додержанням дитиною правильної пози при читанні, письмі, малюванні, вишиванні. Треба також оберігати дітей від перевтоми зору під час роботи, регулюючи час і порядок роботи. Не можна допускати, щоб дитина довго читала, писала, вишивала, плела тощо. Між такими роботами завжди потрібна хоч невелика перерва для спочинку очей. Під час перерви досить буває перевести зір у простір, подивитися на ландшафт, який відкривається перед очима, і втомлений зір приходить до норми.

Чистота — запорука здоров'я взагалі, а для очей — особливо. Треба привчити дитину вранці й увечері, вимивши добре руки, промивати очі чистою водою кімнатної температури, не терти очі руками, особливо спитнілими.

Батькам слід пам'ятати, що в усіх випадках захворювання дитини чи найменшого пошкодження очей, вони повинні негайно звертатися до лікаря.